HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בשאין ניטל באיגודו. שהמבל דק ואם היה רוצה ליטלו משם לטלטלו ע"י לותו מבל מיד ינפסק. ר"ן סבר כיון דלאינו ניטל באיגודו דהוה כמי שאינו קשור ותנן לקמן גבי המונח שאינו קשור בדלת אין נועלין בו ומשום גלוסטרא לא שרי ליה ורבי יוסי סבר גלוסטרא מהניא ליה דכיון דלכי הוא לא הוי כבנין:

מתני' נגר הנגרר. שקשור בדלת מבל אינו תלוי שהמבל מרוך וממוך שנגרר אינו נראה בקשור וכשאין נרחשו גלוסטרא קאמר: **נועלין בו במקדש.** דשבות בעלמא הוא לאינו בונה ממש הואיל וקשור לבך אלא הואיל ונגרר מיחזי כבונה ואין שבות דבבין במקדש אלא גזרו סס[ו]: **והמונח.** שאינו קשור כלל הוי בנין ממש ור' יהודה סבר לא בנין ממש הוא אלא דומה לבנין ובמקדש לא גזרו שבות: **גמ' זה אפי' במדינה מותר.** הואיל וקשור שף על פי שאינו תלוי: **הלכה כר' יהודה בנגרר.** דמותר אפילו במדינה אבל לא במונח דשרי ליה רבי יהודה במקדש ליה הלכתא כוותיה דבינו שאינו קשור סס בנין גמור הוא כשאר נגרים שנועלים בכותלים והבונה כל שהוא חייב ומלאכה לחוריימא לא הותרה במקדש אלא מהקרבת תמידין ומוספין וקרבנות צבור שדוחין אף השבת מגזירת הכתוב: **והוא שקשור בדלת.** עלמה למומא שפיר ולא שקשור במזוזה: **ניטל באיגודו.** כלומר קשור היה בחבל חזק: **דין הוא נטרוק.** זה לא יעשה שאינו קשור לכשאין נקבע זיזא בשפומא לומא: **עשה לו בית יד.** לנגר שאינו קשור כלל ותבמ בית יד בחשאינעמו ודומה למקבע דהשבת ולאי מוכח מילתא הוא דלבי הוא מהו לנעול בו: **בוכנא קאמרת.** הא ולאי אבי. בוכנא מקבע וכותבין בו חטין ומבלין: **אריפא.** קורא כמו גלל קולתי (בראשית יט) (ג) בטלל אריותי: **בי עשרה.** כלומר משאור עשרה בני אדם היה בה ואפילו הבי לא אסר עלייהו: **ושדו ליה אדעא.** לסומבה בלילה: **פורס עלי.** אריאיה ליבב עליה: **אפיפא.** מוריטי"ר: **אדריבא.** לתך חטין ט"ו סאין חלי כור: **כיפי דארבא.** חולמות שעושין בספינה שנועלין בהן מעגלין שקורין בלע"ז רלאו אחד בדופן זה והוא בפוף כמו חולם ועומד כמו כיפה ומרחיק בחלי אמה ונועץ אחד בן על פני בולה ופורסין בדבים ומחללות אל גמי להגין מפני הגשם והגשמים: **שיש בהם טפח.** שרוחב אל מעגל טפח דבעיר מטפח לא הוי אהל אבל בשרוחב טפח מקרי אהל נאמר שם אהל עליו מבעוד יום ובשהות פורס עליו הבגד למחר אינו נלע מוסיף: **אי נמי אין ברוחבו טפח ואין בין זה לזה שלשה.** לחיבא למימר לבוד: **דברי.** לוליס: **דניממת עבו טוהא.** מפני השרב: **ובגליות בעו לוורא.** בנאת הקור מפני הבל הקיץ ובימות החול היו פורסין מחללות ביום ונוטלין בלילה: **אחא לקמיה דרב.** מה נעביד לבו בשבמא: **ברוך בודיה.** בשתקלת מעליהן לפנות ערב שבת אל תקלקנה כולה מפני אלא הוי גולל אותה וכורך מעל הגג ושייר בה טפח פרוסה לדלוי עליה שם אהל: **ונמחר פשטיה.** דהוי מוספת ושרי: **וילון.** בנגד הפתח לנניעות: **מוסר נגוטו.** דלמו אהל הוא דלא קניעת הבתי אלא בן דרכו לינתן ולהסתלק בלעלמא: **בילא חסניה.** למו אהל הוא מפני שאין לה גג למעלה רוחב טפח מפני שהיא נתונה בציפוע והיא יכיעה ספורסין סביב למטה בשיעור טפח ותימה **בגג טפח.** שנתונה בתלבסן קלר שבשתה מודד רחבה למטה מהלבה בגגה אין בו רוחב טפח דהוי כולה דופן ואין כאן אהל כלל אל הרחיבה עד טפח בתוך שלשה בגגה כלולו גגה טפח דמי ואסור לנטותה: בציפועה

בשאינו ניטל באיגדו דמר סבר כיון דיש בראשו גלוסטרא תורת כלי עליו ומר סבר כיון דאינו ניטל באיגדו לא: **מתני'** [ו] **נגר הנגרר נועלין בו במקדש אבל לא במדינה והמונח כאן וכאן אסור ר' יהודה אומר המונח מותר במקדש והנגרר במדינה: גמ'** [ז] **תנו רבנן איזהו נגר הנגרר שנועלין במקדש אבל לא במדינה כל שאינו לא קשור ולא תלוי ושומטו ומניחו בקרן זוית אמר רב יהודה אמר שמואל** [א] **הלכה כרבי יהודה בנגרר אמר רבא** [ב] **והוא שקשור בדלת איני והא רבי טבלא איקלע למחוזא וחזא להההוא דהוה תלי בעיברא דדשא ולא אמר להו ולא מידי** [ג] **ההוא ניטל באיגדו הוה רב אויא איקלע לנהרדעא חזייה להההוא גברא דהוה קא קטיר בגמי אמר דין לא נטרוק בעי רבי זירא נקמזו מהו אמר רב יוסף מאי תיבעי ליה לא שמיע ליה הא דתניא** [ד] **נשמט אסור נקמז מותר ורבי יהודה אמר נקמז אף על פי שאינו נשמט אסור ואמר רב יהודה אמר שמואל** [ה] **הלכה כרבי יהודה בנקמז ותמא מאי אמר אבי משום דמיחזי כבונה בעא מיניה רב נחומי בר זכריה מאבי עשה לו בית יד מהו אמר ליה בוכנא קאמרת איתמר אמר רב נחומי בר אדא עשה לו בית יד מותר ההוא** [ה] **שריתא דהוה בי רבי פדת דהוה מדלו לה בי עשרה ושדו לה אדשא ולא אמר להו ולא מידי אמר תורת כלי עליה ההיא אסיתא דהות בי מר שמואל דהוה מחזקת** [ו] **אדריבא שרא מר שמואל למישדייה אדשא אמר תורת כלי עליה: שלח ליה רמי בר יחזקאל לרב עמרם נימא לן מר מהלין מילי מעלייתא דאמרת לן משמיה דרב אסי בכיפי דארבא שלח ליה הכי אמר רב אסי** [ו] **הני כיפי דארבא בזמן שיש בהן טפח אי נמי אין בהן טפח ואין בין זה לזה שלשה למחר מביא מחצלת ופורס עליהן מאי טעמא מוסיף על אהל עראי הוא ושפיר דמי הנהו דכרי דהוו ליה לרב הונא דביממא בעו בולא ובלילא בעו אוירא אתא לקמיה דרב א"ל** [ז] **זיל כרוך בודייא ושייר בה טפח למחר פשטה ומוסיף על אהל עראי הוא ושפיר דמי** [ח] **אמר רב משום רבי חייא** [ט] **וילון מותר לנטותו ומותר לפורקו בשבת** [י] **כילת חתנים מותר לפורקה ולנטותה בשבת אמר רב ששת בריה דרב אידי** [יא] **לא אמרן אלא שאין בגגה טפח אסור וכי אין בגגה טפח** [יב] **לא אמרן אלא שאין בפחות משלשה סמוך לגג טפח אבל יש בפחות משלשה סמוך לגג טפח אסור וכי אין בפחות משלשה סמוך לגג טפח נמי לא אמרן אלא שאין בשיפועה**

נא א ב ג מיי' פכ"ו מהל' שבת הלכה י טוש"ע או"ח סי' שיג סעיף ג):
נב ד (טוש"ע שם סעיף ב):
נג ה מיי' פכ"ה מהל' שבת הלכה ו סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סימן שח סעיף ב [וכרב אלפס שבת פרק י"ז דף נד ב]:
נד ו ז מיי' פכ"ג מהל' שבת הלכה [ה] טמג שם טוש"ע או"ח סעיף ג:
נה ט י מיי' שם הלכה ל טוש"ע שם סעיף יא:

רב ניסים גאון

מאי טעמא מוסיף על אהל ארעי הוא ושפיר דמי. עיקר דילוה בפר' כל הכלים ניטלין בשבת, דתנן פיקר החלון ר' אליעזר אומר בזמן שהוא קשור ותלוי פוקקין בו. ובגמ' גרסי אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן הכל מודין שאין עושין אהלי עראי בתחילה ביום טוב ואין צריך לומר בשבת, לא נחלקו אלא להוסיף, שר' אליעזר אומר אין מוסיפין ביו"ט ואין צריך לומר בשבת. וחכמים אומרים מוסיפין בשבת ואין צריך לומר ביום טוב. ואיתה נמי בפרק תולין את המשמרת.

רבינו חננאל (המשך)

שאינו קשור בדבר שיכול להעמידו. וכיון דאינו ניטל באיגודו, לא ניקטור[ב]). כלומר אין סוגרין כדגרסינן טרוקו גלי סגרו הפתחים. פי' ניקמן. אמר רב יהוד' אמר שמואל הלכה כר' יהוד' דאוסר בניקמן משום דמיחזי כבונה. דמפורש בירושלמי, ר' יעקב בר אחא בשם רבנן, מדדו זהו הנקמן בראשי אצבעותיו[ג]) וכיון דמדדהו נראה כי בונה. אמר שמואל ואם עשה לו בית יד נעשה כבוכנא ושרי. ההיא שריתא. פי' דהוה שקלי לה עשרה ושדו לה אדשא, והוה חזי להו ר' פדת ולא אמר להן ולא מידי, אמר זו תורת כלי עליה, והוא הדין לאסיתא שהיא מכתשת גדולה מחזקת אדרב ואמר מר שמואל תורת כלי עליה ושרי לטלטולה. פי' הני כיפי דארבא. כמין קרשים כפופין על גבי הספינה ויש טבעות קבועות, וכשתהיה החמה קורדין באותן טבעות מחצלאות ופורסין אותה על גבי הספינה מפני החמה. (עכשיו) ואי הני כיפי דארבא בהן טפח הנה הן חשובין כאהלים, דקיימא לן אוהלי טומאה טפח. ואם אין בכל אחד מהן רחב טפח ואין בין זה לזה הקרש לזה הקרש שלשה טפחים, כיון דקיימא לן דכל פחות משלשה כלבוד דמי, נעשו כל הקרשים כולן כאילו לבודין והנה הם אהל. למחר בשבת מביא מחצלת ופורס עליהם, דמוסיף על אהלי עראי הוא ושרי. הגך דכרי. פי' אלים. דהוו לרב הונא דביממא בעי טולא, ובלילה בעו אוירא, ואתא לקמיה דרב וא"ל זיל כרוך בודייא ושייר בה טפח פרוס, ושדייה (לדיר) [לבודייא] על גבי עצים מערב שבת, וליהוי הבודייא כרוכה על גבי עצים לילי שבת כדי שיהא האויר נכנס על הצאן ומחר בשעת החמה פרוס גם שאר הבודייא וכסה בה העצין להיות להן צל. דכיון דהוה בה מאיתמול פריסה מקצת הבודייא טפח, נעשה אותו טפח מאיתמול אהל, עכשיו מוסיף על אהל עראי אתה ושרי לך. וילון, פי' פרוכת. אמר שמואל משום ר' חייא כילת חתנים מותר לנטותה וכו'. אבל יש בגגה טפח, או פחות משלש סמוך לגג רחב טפח, או נחתא מפוריא טפח, או אית

ו) נדפ"ל נעמוק. ז) עיין פירושלמי בפירקין הלכה י' וט"ע ושלוי דרבינו היה לו גי' מחמת פירושלמי.

א"ר יוחנן קשור אע"פ שאינו תלוי, ודברי הכל כי הגלוסטרא כלי הוא. נגר הנגרר נועלין בו במקדש אבל לא במדינה. והמונח כאן וכאן אסור. ר' יהודה אומר המונח במקדש שמותר בר'. ת"ר איזהו נגר הנגרר שנועלין בו במקדש כו'. אמר רב יהוד' אמר שמואל הלכה כרבי יהודה. אמר רב יהודה והוא שקשור ותלוי בדלת. ואם ניטל באיגודו אפי' תלוי אלא בבריח של דלת מותר כר' טבלא. רב הונא איקלע לנהרדעא חזייה לגגר דהוה קטיר בגמי. אמר דין, אינו ניטל באיגודו